

SZEPESI ATTILA

Sárkányölő

(BARBÁR SZONETTEK - RÉSZLET)

*„Lebunyom szemem s magamra találok.
Elég, ha vagyunk...”*

(Jean Roussetot)

REGTELEKI HEGEDŐSÖK

Hajdani királyi énekmondók, füstbe révült
regösök és hegedősök
víg faluja, Regtelek, a botlasztó kövek közt csobogó
Rákos patak partján! Nyomtalanul
belevesztél az elfutó év-
századok viharába. Csak a kelekótya szellő
füttyörész, vonít, pitypalattyol, huhog-korrog naphosszat a
pipacsos mezők csonka-bonka fái közt. Mégis
mintha ma is hallanám a koboz, cimbalom, köcsögduda, meg a
csimpolya zenebonáját. Tündércacagás és boszorka-
sivalkodás, hejehuja latrok lamentálása, dobok dübögése,
csengettyűk arany csöngése, sípok sikolya, táncos talpak távolodó
dobbantása fonódik a kandi levegőbe, míg a dallam ködbe nyaklik és
a nappal éjbe holdul.

JOKKMOKK

Hányféle rög, hány kósza porszem
tapadt elvásott cipőmre, kanyar utak és
meredély bércek hordaléka a Kaukázus
ormai közt, ahol ritka hópárduc lopakodik, meg a Rioni
vizekkel zuhogó partján. Odébb Abházia
körtáncot járó százéves vénei közt, akik
görbe kardjukat belemártják a veres napkorongba. Örmény-
ország évezredes templomaiban, és a Kalevala legendás
földjén, Suomi mackók- meg rozsomákok-bújta
zord erdeiben. És a vibráló sarki fény
tündérvjátékaival vendégelő lappföldi Jokkmokk
rénszarvas-csengős városában, melyet fél esztendőre
maga alá tipor borzongató
árnyékaival a sarkvidéki éjszaka.

VÁLTOZAT EGY BOSCH-KÉPRE

Csonka-bonka kimérai szörny a kopár mezőben, csupa
üszkösödő fekély, csupa kongó faodú. Papírfecni, drótok és
madzagok gubanca tekeredik göcsörtös ágbogaidra, hajdan büszke
világfa, angyalokat vendéglő. Pernye és korom
kavarog körötted, hozza-viszi depressziósan és muzsikátlan a
kelekótya szél. Odafönn gubbaszt egy tolla-foszló
vénséges vén kuvik, túlélője felbolydult évszakoknak. Huhogni
rest már, naphosszat vaksin hunyorog a miazmás semmibe, pedig
mintha posztolná az időtlen időt, maga se tudja, mit – emléktelen
bolond. Elfeketült cserefa, élet és halál
határmezsgyéjén, kiszuperált vödörök, sárgult csontok, cserepek és
rozsdás sarokvasak közt – egykor csilingelve pendültek
ágaidhoz az ég sziporkázó csillagai. Jobbodon ragyogott a
Nap, balodon visszfénye, a Hold.

AZ AVAROK KINCSE

Honmentő- és udvarló-verseket írt Lencse, a fűzfa-
lantos, aki a kocsmában azt magyarázta: a finn-
ugor nyelvtudomány német
maszlag, közönséges humbug. Ezzel akarják
elterelni mindenféle obskúrus
társaságok a magyarság figyelmét ősi jussáról, a fél
Eurázsíáról. Ő azonban átlát a
szitán. Sejtí, de nem árulhatja el, merre van Attila sírja, és
arról is talált némi titkos adatot, hová rejthették tüneményes
kincsüket az avarok – színarany griffeket, összefonódó, gyémánt-
szemű kígyókat és rubinokkal ékes áldozati
kupákat. Egy ég s föld között megbúvó
barlang rejti azokat a Pilis bércei közt, melyre réges-
rég ráburjázott a vadon.

SÁRKÁNYÖLŐ

Költő-komák, horgadt kóficok, mágusi
álcába bújtak, rozsdás szeszakánok vagy magán-
mitológiátok kurkászai, kitanultatok a szólás fortélyait, a fűrgebokájú
igék tavaszi táncát, a rímcsengettyűk varázslatát, az
álomfejtést, a sejtelem színárnyalatait. De vajon
kell-e ma akárkinek a gépi szózuhatagok korában a jambus, a
ditirambus, a haiku, az egyszerre feszes és légies szonett, az
anakreoni meg a pajzán priaposzi dal? Kell-e a gázél, a palotás, kell-e
a kerge kanásztánc? A kínai sárkányölő-

tanonc egy emberöltőn át tanulta mestereitől a tűzokádó hét-
fejű legyőzésének furfangjait, a kardforgatást, a csalafinta
dárdadobást, a tör- meg a hurokvetést, a légi bukfeneket, aztán
mire beavatott lett maga is, keserűen tapasztalta, hogy a
világból kivesztek a sárkányok.

MACSKAJAJ

Emlékszem egy üvegajtóra, ahol kipenderítettek.
Kaptam tán egy pofont is. Hosszan kísért a röhögés meg a
mákonyos kornyikálás. Elindultam egy fekete síkatoron, nem
sejtve, hová. Csuklottam, ténferegtem. Közben mintha át-
másztam volna egy deszkapalánkon. Néha orra
buktam, aztán mintha fények gyúltak volna valami világvégi
csehóban, ahol egy veres-szőke lotyó rám kacsintott. Az asztal
tetején három füttyögő kiskatona ropta a hejehuja csárdást – én
terceltem nekik. Így volt-e, nem
tudom. És arra sem emlékszem, jártam-e valóban a
főtéri lovas-szobornál, meg a szélmuzsikás folyóparton. Kulcsom,
kesztyűm és micisapkám elveszett. Egy árva
fityingem sem maradt, csak nyelvemen egy ócska kuplé
savanyú lepedéke.

ELÍZIUM

Eldorádó, János pap országa, Heszperidák
kertje, Ofir, Elizium, dús Kánaán, Thúlén túli, se-széle, se-hossza
titkos birodalmak, melyeket hiába keresel a
térben. Se koronás és kardos uruk, se csillagtalárba bújt és
jövőt pusmogó mágusuk. Se polgáruk, se bölcsük, aki
álmai mélyén hajdanvolt ősei tanítását firtatja. De még mécs-
világnál sort sor alá körmölő krónikásuk sincs, vagy épp
aggályos tudósok által fürkészett és kelekótya
poétákat dalra fakasztó anyanyelvük. Mégis
egyetlen fénysugár
ragyogja be képzetes hegy-völgyeiket, kincseket termő
vadvizeiket és álmaid benső terében mindennapi, sosem-látott
– se húrja, se sípja, se csöngettyűje – hangszerek kísérté
tündértáncos ünnepeiket.

HANGYÁK

Ködbe mosódik bennem minden
evilági kudarc és lelki karambol, balga
csetlés-botlás, megaláztatás. De azt a világító
napot nem feledem, amikor
bár nemigen történt semmi említésre-méltó, egész nap,
reggeltől estig a hangyák masírozását
figyeltem. A dunaharaszti Vadgalamb-tisztásról
indult a kacskaringós menet valami új hangya-
kolónia felé. Fűszálak rengetegében botorkálva vitték
a fehér hangyatojásokat az elszánt-
lelkecskék, a zordon katonák vigyázó sorfala közt, kerülgetve
pocsolyát, egérllyukat, avarkupacot, bűzlő
csukafejet, kutyacontvázat és
lyukas félcipőt.

AZ ELTAPSOLT BIRODALOM

A konszolidált hölgy, aki
egy vidéki házikóban tengődött tisztos szegénységben,
csak néha bolyongott a tekintetén egy-egy felizzó szikra,
arra fecsérelte egész életét, hogy a sanyarú sorstól vissza-
perelje ősei elkobzott tenger kincsét. Kacsalábon forgó
palotát, kastélyt meg földet, illatozó szőlőhegyeket és
dübögő ménest, rétet letipró bivaly meg marhacsordát. Egy
világot átszövő összeesküvés áldozatának tudta magát, melyet a
szabadkőművesek szőnek. Szekrényre való aktákon sorba szedte
ük- és dédszülei minden állítólagos birtokát
Iglótól Eperjesig, Szakalcától Cinkotáig, Máramaroszigettől
Gödöllőig. Férjét és fiát elvadította magától, de csak építette-
gyarapította évről évre
a sosemvolt mesebirodalmat.

VISSZANÉZŐ

Macsolán facsigát faragtam,
Beregszászban cimboráltam egy tücsökkel.
Alagon szamaragoltam, Borosjenőn barlang mélyén szundikáltam.
Korhadtt kapuzsábé meg egy sánta róka tanított bölcselőtre
Szászbereken. Sopronban áfonyát faltam. Pécssett okulárés
tanárok sose-lássam réme, félnótás
kocsma-kópé, csetlettem-botlottam korgó
gyomorral – bezzeg hamar kitelt a
becsületem! Szegeden vándor lantverő, céhen kívüli

kobzos, hexameterben locsogtam kelekótya komámmal a
bicskás borharapóban. Hernádon szempillámra hálót szőtt egy
kandi pók. Végül Óbudán – a semmiből szelek hátán jött kócszakállú
igric – kalapban és aktatáskával csetlettem-
botlottam, rangrejtett garabonciás.

ÁRNYÉKVESZTŐ

Talán a félbe-nyaklott
özönvíz-regényt kellett volna befejeznem.
Talán a világfa-eposzt, mely pergő
nyolcasokban meséli el a derűsen boldogtalan
Bolond Istók és Vitéz László kelekótya bolyongásait.
Talán a sastollakból szárnyat eszkábáló szerzetes történetét,
aki a havasok felett szálldosva vitte patikaszerzeit a falvak
didergő nyomorultjainak. Talán az eljövendő apokalipszis
mocsok- és hamu lepte históriáját az ember utáni föld-
golyóról, ahol már csak néhány árnyékvesztő és
fekélyes majomként makogó
lélek kószál magamagát is elfeledve a
lángba, vérbe és iszapba fulladt hajdani fényzuhatagos
városok terein.

BOLONDFARSANG

Barátom, titokzatos kék-veres baglyokat, bumfordi
kutyákat, színe-váltó, sanda kameleonokat és
tarka pilléket pingáló Galambos Tamás,
te minden zsenihóbort és habókos elmélet nélkül vásznad előtt
görbülő Isten-áldotta mester. Naphosszat kapaszkodsz a
szeszélyes pemzlibe és aggodalmas műgonddal
festesz történeti tablókat, valójában örök
bolondfarsangot, hiszen tudod, hogy az
átkozott história játékasztala mindenféle félnótás
magánprófétának, kiguvadt-szemű látnoknak, szadista
emberimádónak. Középkori festők utódjaként füttyülsz a cafka
múzsára, hiszen az ihlet
csalfa, mint a szoknyáját idétlenül meg-meglibbentő
szerelemittas szépaszony.

FÖLD

Szűzföld, anyaföld, gabonaföld.

Ígéret földje, ahol sose jártam.

Gördülő göröngyöket furkáló nyálkás földgiliszta.

Földhányás, földevők, földvár, földszoros, földöntúli remény.

Földgömb, földesúr, földrajz, földszint, földomlás, földgáz,
földalatti. Földközösség, kincseket rejtő földréteg, hajdanvolt
városokat elemésztő. Forrongó Angyalföld, bicskáké meg érdes
szavaké. Szentföld, prófétáké, kerubok szárnyával suhogó.

Földhalom, sárgult bordák kosarába áradó televény humusz.

Földbevált viskók, csontokat és emléktelen emlékeket termő
fekete sár. Tengerek őslényeiből és vándorló erdőkből ülepedett
földnyelv. Átokföldje, virágföld, Salföld, Mátyásföld, nevesincs-föld.

Földrengés, Tűzföld, talpalatnyi kukoricaföld, földönfutók.

Szülő- és halóföldem, teremtő és magába fogadó.

ÖCSIKÉK

Vénebb vagyok már mindkét nagyapámnál.

A Farkasrétre száműzött cipszer medvénel,
aki a havasokba vágyott.

Meg akit emléktelen tömegsírba löttek Kárpátalján.

Gyanútlanul nézték a köröttük fortyogó világot,
nekem már mesehősök, bár nem tudom arcukat felidézni.

Artúr papa fúrt-faragott örökké, szelídítette a báva
anyagot, ha már a maga háborgó lelkét nem sikerült.

Kálmán apó meg Adyt olvasott, maga is
nyakas kálvinista, ám hogy hitte-e

vagy sem a poéta rajta is beteljesülő fekete jóslatait,
nem tudhatom. Néha kedvem volna megszólítani őket,
felemelt ujjal magyarázni: üljetek mellém öcsikék,
figyeljete, és ne kalimpáljon a lábatok!

Alpokalja

Florália Savaria Légió